

Rapport från Opinionsgruppen

Kvalitet inom hemtjänst och vårdboende

Oroväckande reportage i tidningar och tv

Under den senaste tiden har vi kunnat följa hur sjukvården och omsorgen granskats av media. Med oro ser vi hur ekonomi och systematisk prissättning av vårdinsatser, får kvalitet och mänskligt bemötande att hamna i bakgrunden.

Vi har ställt oss frågan: Vad finns det för möjlighet för en privatperson att ta reda på hur vården sköts inom hemtjänst eller vårdboende i hemkommunen?

Lagar och förordningar

Hälsa- och sjukvårdslagen (1982:763)
Grundläggande regler för all hälso- och sjukvård.
Vad en vårdgivaren är skyldig att erbjuda.
Vårdgarantin är inskriven här.

Patientsäkerhetslagen (2010:659)
Syftar till att göra vården säkrare och göra det lättare för patienten att anmäla felbehandling.
Varje **enhet** inom vården är skyldig att lämna en årsrapport per 1 mars.

Socialtjänstlagen (2001:453)
Handlar om kommunernas ansvar och rätten till ekonomiskt bistånd och särskilt boende (vårdboende).

Observera: Kommunens ansvar: Särskilt boende (vårdboende), Hemtjänst
Landstingets ansvar: Sjukvård (sjukhus och vårdcentraler)

Lagen om valfrihet - LOV

Kommunen kan välja att konkurrensutsätta hela eller delar av sin verksamhet. Man kan då **frivilligt** tillämpa lagen och låta brukarna välja utförare. Oavsett vem som är utförare **ansvarar kommunen** för uppföljning och kontroll av verksamheten.

Socialstyrelsens förordning (SOFS 2011:9)

Ledningssystem för kvalitetsarbete

Skall användas för att:

- Systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet
- Planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten.

Jämför kvalitet inom hemtjänst och vårdboende

Socialstyrelsen genomför årligen undersökningar avseende hemtjänst och vårdboende i samtliga kommuner i Sverige. Resultatet av dessa kan man ta del av på Socialstyrelsens hemsida:

www.socialstyrelsen.se/jamfor

Välj sedan i steg: "Gör jämförelse i Äldreguiden" / "Hemtjänst alt. Boende" / "Kommun" / "Utförare"

Man kan jämföra kvaliteten inom hemtjänst/vårdboenden ned på enhetsnivå för vald kommun. D.v.s. man kan se resultaten för **varje vårdenhet** inom den valda kommunen. Riksgenomsnittet visas som jämförelse.

Föregående års enkäter ligger till grund för sammanställningen. Kommunerna har svarat på faktafrågor som t ex antal platser, personalitet, tillgång till sjuksköterska m m, och brukarna har svarat på hur man upplever kvaliteten på olika delar av servicen.

Informationen kan användas för att välja vårdgivare, men som vi konstaterat ovan, det är frivilligt för kommunerna att tillämpa Lagen om valfrihet - LOV. Vi ser det ändå som bra information som gör det möjligt att påverka kommunen och vårdgivaren. Man kan ställa frågor om resultatet till verksamhetsledningen och kommunen.

IVO - Ny myndighet startade 1 juni 2013

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) bedriver tillsyn över verksamheter inom socialtjänst och hälso- och sjukvården. Syftet är att upptäcka och påtala brister som kan påverka säkerheten för den enskilde, samt att kontrollera att verksamheterna uppfyller lagstadgade krav och upprätthåller en god kvalitet.

Vi får hoppas att den också ställer direkta krav på fler "händer" inom vården!

Opinionsgruppen:

Carina Andersdotter-Sommar, Lennart Andersson, Åke Emanuelsson, Gunnel Larsson, Roland Sjöstedt